

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Kortversion av programmet

Västsverige

Rapport 0470

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Innehåll

KAPITEL 1

Regionalfonden – ska bidra till hållbar och regional utveckling..... 3

Ett hållbart och mer konkurrenskraftigt Västsverige	4
Vem kan söka och genomföra projekt?	5
Vad kan du söka finansiering till från programmet?	5
Vi vill lösa regionala utmaningar	6
Smart specialisering är en del av lösningen.....	6
Programmet fokuserar på fem mål	7
Förändringen ska ske i små och medelstora företag.....	8

KAPITEL 2

Vad behöver du som vill ansöka veta?..... 9

Ni kan söka finansiering i en av våra utlysningar.....	10
Budget och medfinansieringskrav.....	10
Ni ska använda social hållbarhet som drivkraft.....	11
Bygg upp strukturer och kapacitet.....	12
Aktiviteter kan genomföras utanför Västsverige	12

KAPITEL 3

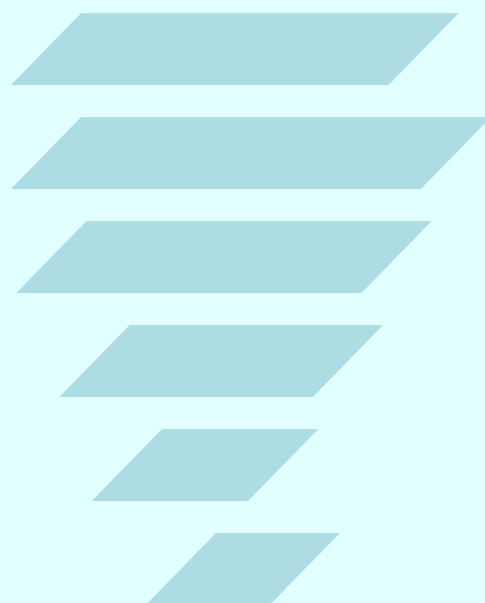
Specifika mål vi ska uppnå tillsammans..... 13

Specifikt mål 1.1 Stärk forskning och innovation	14
Specifikt mål 1.3 Stärka små och medelstora företags konkurrenskraft	16
Specifikt mål 1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering	18
Specifikt mål 2.2 Främja förnybar energi	20
Specifikt mål 2.6 Främja en cirkulär ekonomi.....	22

KAPITEL 1

Regionalfonden – ska bidra till hållbar och regional utveckling

Regionalfonden, eller Europeiska regionala utvecklingsfonden som den egentligen heter, ska stärka sammanhållningen inom EU. Genom att arbeta för ett smartare, grönare och mer sammanlänkat Europa, ska fonden minska skillnaderna mellan rika och fattiga regioner och främja fred, stabilitet och välbefinnande.

I Sverige finns åtta regionala och ett nationellt program inom Regionalfonden. Det finns många likheter mellan programmen men de är också anpassade till regionernas specifika förutsättningar. Därför investerar programmen i delvis olika saker. De ligger också på olika geografiska platser och omfattar hela landet. Tillväxtverket fördelar totalt 8 miljarder kronor till projekt som ska leda till investeringar i hållbar utveckling och sysselsättning i hela Sverige. Programmen

utgår från Agenda 2030 och EU:s strategier och prioriteringar, exempelvis EU:s gröna giv, EU:s strategi för digitalisering och NextGenerationEU. Regionalfondsprogrammet i Västsverige baseras på områdets regionala utmaningar. Programmet omfattar runt 500 miljoner kronor.

Regionalfonden är ett verktyg för att arbeta för de globala målen inom Agenda 2030. I Västsverige handlar det främst om dessa:

Ett hållbart och mer konkurrenskraftigt Västsverige

Visionen för Regionalfonden under 2021–2027 är ”Ett hållbart och mer konkurrenskraftigt Västsverige”. För att nå dit riktar vi vår finansiering till satsningar på innovationskraft, strukturomvandling och entreprenörskap. Vi fokuserar också på att utveckla färdigheter för smart specialisering och bidra till en cirkulär och hållbar ekonomi. Regionalfonden finansierar därmed innovativa projekt som möter regionala utmaningar.

Visionen går i linje med utvecklingsstrategierna i regionerna Västra Götaland och Halland. Strategierna visar att en hållbar omställning är nödvändig för att regionerna ska fortsätta att vara attraktiva och konkurrenskraftiga.

Detta är en nedkortad version av programdokumentet. Syftet är att visa vilka möjligheter det finns för er som har projektidéer och vill söka finansiering. Det inleds med övergripande information om mål och utmaningar. Efter det kommer ett avsnitt om vad du som ansöker behöver veta. Sist följer beskrivningar av de fem mål som programmet ska jobba emot. Det är viktigt att också ta del av vår handbok för EU-projekt.

Programmet sträcker sig fram till 2027 och kan komma att ändras.

Vem kan söka och genomföra projekt?

Tanken är att utförarna i första hand är någon typ av företagsfrämjande aktör exempelvis universitet, högskolor och andra utbildningsaktörer, branschorganisationer, utvecklingsbolag, forskningsinstitut, samverkans- och klusterorganisationer, offentlig verksamhet och övriga näringslivsfrämjande organisationer.

I programområdet finns flera inkubatorer och Science Parks, som är viktiga aktörer både för genomförande och som miljö där företag och organisationer kan samlas.

Att involvera stora företag är också möjligt, men då främst för att bidra till målet om att stärka små och medelstora företag. Stora företag är inte den primära målgruppen för regionalfondens finansiering.

Vad kan du söka finansiering till från programmet?

Det är viktigt att ni visar vilken roll er satsning har i ett regionalt sammanhang. Regionalfonden investerar genom tre resultatkedjor. En resultatkedja anger aktiviteter som ska genomföras hos projektets målgrupp, prestationer – det vill säga direkta resultat av de aktiviteter som genomförs, effekter på kort sikt (utökad kunskap om ett område) och effekter på medellång sikt (förändrat beteende).

Projektets aktiviteter kan leda till resultat (förmågor och beteenden) inom en eller flera resultatskedjor:

- ▶ direkta insatser till företag
- ▶ utveckling av stödstrukturer
- ▶ uppbyggnad av miljöer och infrastruktur.

Vi vill lösa regionala utmaningar

Regionalfonden erbjuder finansiering till projekt för att möta samhällsutmaningar och nå målen i de regionala utvecklingsstrategierna.

Västsverige är en stark region som samtidigt har många utmaningar.

- ▶ Företag behöver arbeta på nya sätt för att möta regionala samhällsutmaningar.
- ▶ Klimatförändringar, ökande elbehov och minskande biologisk mångfald ställer nya krav på näringslivet.

- ▶ Forskningsaktörer har stora kunskaper som inte når ut på marknaden.
- ▶ Globalisering skapar möjligheter men ökar också konkurrensen.
- ▶ Stora ekonomiska skillnader och variationer i socioekonomisk bakgrund mellan grupper i befolkningen påverkar i hög grad människors möjligheter i livet.
- ▶ Det är svårt att attrahera rätt kompetens och matcha kompetens med efterfrågan.

Smart specialisering är en del av lösningen

För att lösa regionala utmaningar pekar Västra Götalandsregionen och Region Halland ut områden för smart specialisering, alltså branscher och sektorer som bedöms ha stor tillväxtpotential.

Vi ska satsa på det vi är bäst på. Syftet är att kraftsamla för en hållbar omställning och stärkt konkurrenskraft. Genom samskapande processer inom smart specialisering bidrar också programmet till grön omställning och digitalisering. Samtliga riktar sig också till målen i Agenda 2030.

Samtliga projekt inom mål 1.1 Stärka forskning och innovation, och mål 1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering, ska knyta an till något eller några av smart specialisering områden för respektive region. De gemensamt prioriterade områdena, med utgångspunkt i regionernas strategier för smart specialisering strategier, är följande:

- ▶ intelligent och hållbar industri
- ▶ life science och informationsdriven vård
- ▶ hållbara material och energisystem
- ▶ framtidens transporter och mobilitet
- ▶ kreativ affärs- och produktionsutveckling
- ▶ food tech och maritim utveckling.

Programmet fokuserar på fem mål

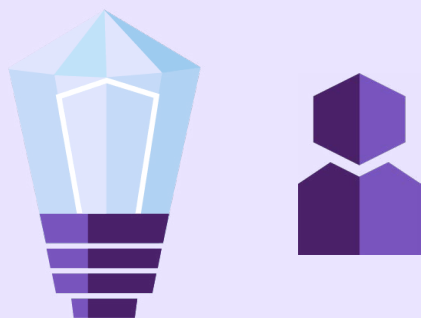
Västra Götalandsregionen och Region Halland har skrivit programmet, i dialog med EU-kommissionen, Regeringskansliet och nationella och regionala organisationer. Regionalt har representanter för exempelvis akademien, näringslivet och civilsamhället deltagit.

Utifrån europeiska prioriteringar och regionala utmaningar har regionerna valt fem mål att jobba för i Västsverige. Vi kallar dem för specifika mål. De fem specifika målen faller inom två större politiska mål: ett smartare Europa och ett grönare Europa.

POLITISKT MÅL 1

Ett smartare Europa

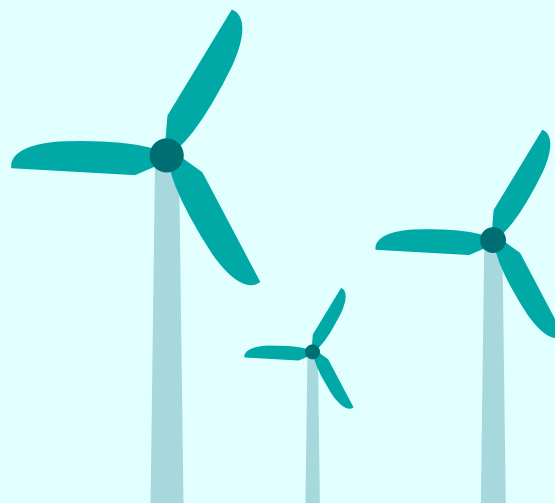
- 1.1 Stärka forskning och innovation
- 1.3 Stärka små och medelstora företags tillväxt och konkurrenskraft
- 1.4 Utveckla färdigheter för smart specialisering

POLITISKT MÅL 2

Ett grönare Europa

- 2.2 Främja förnybar energi
- 2.6 Främja en cirkulär ekonomi

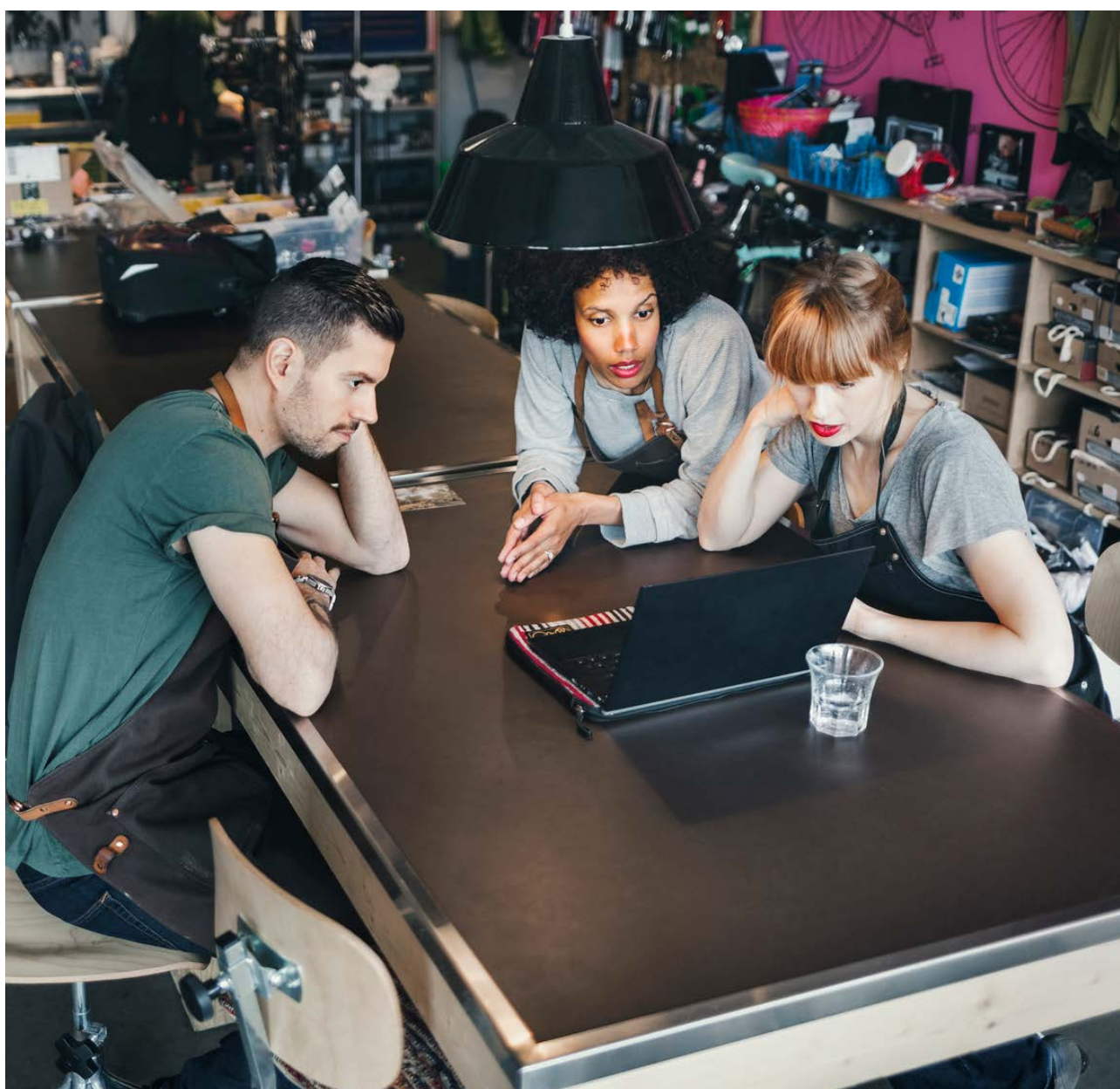

Förändringen ska ske i små och medelstora företag

Finansieringens syfte är att skapa förändring i små och medelstora företag. Den slutliga målgruppen är alltså dessa företag. Med finansieringen vill vi nå de små och medelstora företag som ännu inte tagit del av det näringslivs- och innovationsfrämjande systemet.

Vi vill även lyfta näringslivet och stärka det företagsfrämjande systemet med test- och innovationsmiljöer. För att lyckas behöver många olika aktörer samverka, utvecklas och hitta sina regionala roller.

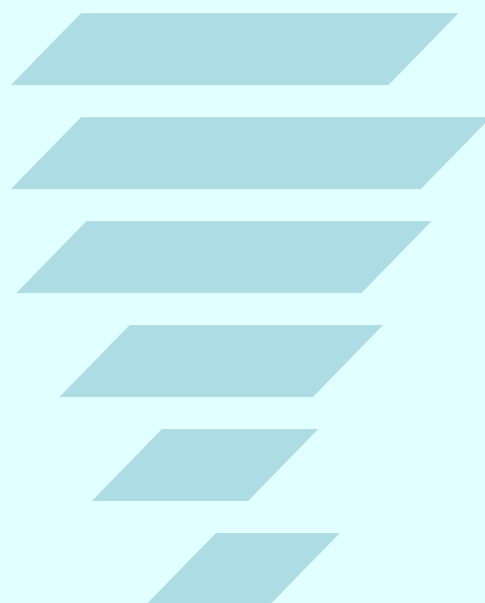

KAPITEL 2

Vad behöver du som vill ansöka veta?

För att söka finansiering från Regionalfonden behöver ni känna till ett par saker. Här kan ni läsa mer om dem.

Ni kan söka finansiering i en av våra utlysningar

Tillväxtverket kommer att publicera utlysningar under programperioden. Genom dem blir det möjligt att ansöka om finansiering till era idéer.

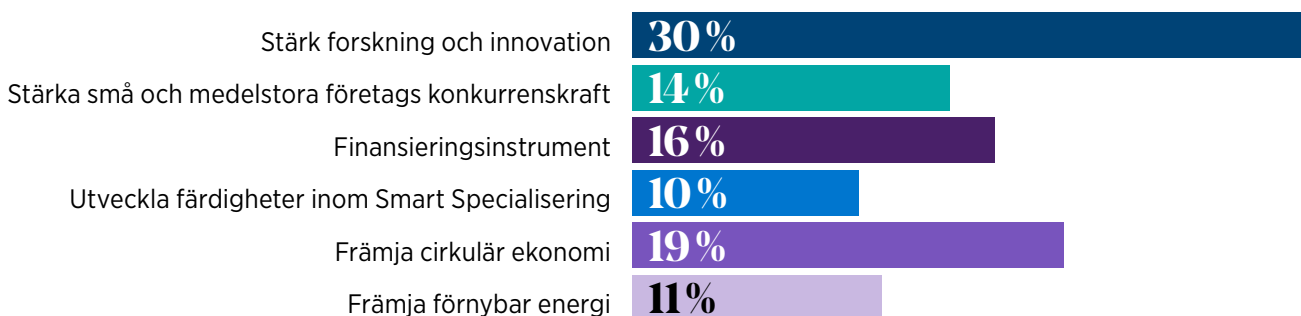
Budget och medfinansieringskrav

Regionalfonden finansierar max 40 procent av projektets kostnader. Resterande stöd ska utgöras av offentliga och/eller privata medel. Det är viktigt att ni planerar ert projekt så att ni har rätt att ta emot stödet utifrån de regler som finns för statsstöd som gynnar företag. Statsstödsreglerna kan exempelvis ställa krav på en större del privat medfinansiering.

Totalt omfattar programmet 462 miljoner kronor, fördelat på fem mål. Ett av målen, 1.3 Stärka små och medelstora företags konkurrenskraft, är uppdelat i två delar. Ena delen går ut på att finansiera projektverksamhet och den andra handlar om att finansiera företag genom regionalt tillgängligt riskkapital.

Programmets budget per specifikt mål

Ni ska använda social hållbarhet som drivkraft

Samtliga projekt ska använda social hållbarhet som drivkraft för hållbar utveckling. Det innebär att alla projekt ska bidra till antingen mål 5, om jämställdhet, eller mål 10 om minskad ojämlikhet i Agenda 2030.

Ni gör det genom att sätta fokus på inkluderande och hållbara lösningar som kan öka innovationsförmågan, maximera nyttjandet av kompetens och humankapital och främja entreprenörskap. Ambitionen är att fler små och medelstora företag ska ta sig an sociala utmaningar, vilket ger värdefulla erfarenheter och samtidigt bidrar till ökad social hållbarhet.

Förändringsarbetet kan gå ut på att ordna aktiviteter till enskilda företag eller skapa bättre och mer inkluderande stödstrukturer. I arbetet ingår också att öka inkluderingen av kvinnor och män med olika erfarenheter, bakgrund och förmågor i innovationsprocesser och utvecklingsinsatser, eftersom det bidrar till att stärka Västsveriges innovationsförmåga och samhällets resiliens. Med resiliens menas grupper, människors och samhällets förmåga att hantera motgångar genom anpassning och flexibilitet.

Bygg upp strukturer och kapacitet

Ett syfte med finansieringen är att bygga upp kapacitet och strukturer för att arbeta vidare med andra nationella och internationella finansieringskällor. Exempel är finansiering från Vinnova, Horisont Europa och Interreg-programmen.

Aktiviteter kan genomföras utanför Västsverige

Ett projekt får delvis genomföras utanför programområdet. Det kan vara i Sverige, men även i andra länder och till och med utanför EU, under förutsättning att projektet bidrar till programmets mål. Det innebär att kopplingen

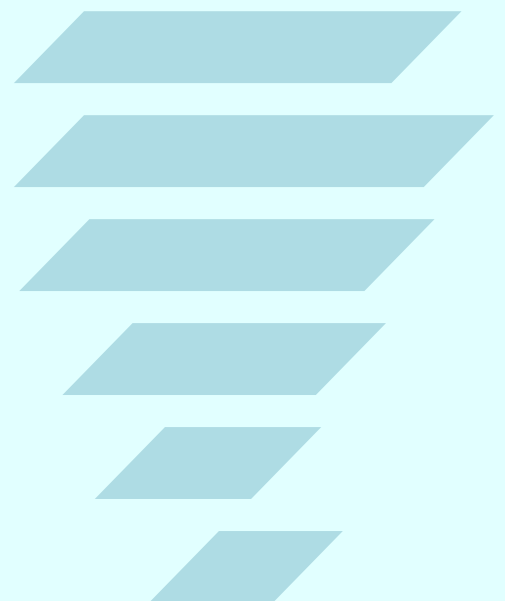
till Västsverige, och områdets små och medelstora företag, måste vara tydlig. Ni kan samarbeta med aktörer i ett eller flera andra länder för att stärka arbetet mot projektmålet.

KAPITEL 3

Specifika mål vi ska uppnå tillsammans

Ni behöver välja ett av dem om ni vill söka finansiering.
Här kan ni läsa mer om dem.

Specifikt mål 1.1

Stärka forskning och innovation

Företagens investeringar och satsningar i forskning och utveckling (FoU) är mycket viktiga för att stärka den fortsatta produktiviteten och tillväxten i Västsverige. Det finns starka forskningsmiljöer genom flera universitet, högskolor och företag som kännetecknas av en hög innovationsgrad, men forskningsresultaten når inte alltid ut till marknaden.

Västra Götalandsregionen och Region Halland lyfter i sina utvecklingsstrategier att den västsvenska innovationskraften behöver stärkas. Smart specialisering är en viktig del i att prioritera de områden där vi i Västsverige har kapacitet och potential att växa och öka omställningstakten.

Det krävs ett målmedvetet arbete med att utveckla det innovationsfrämjande systemet som bland annat kräver samverkan mellan universitet och högskolor, testmiljöer, näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor.

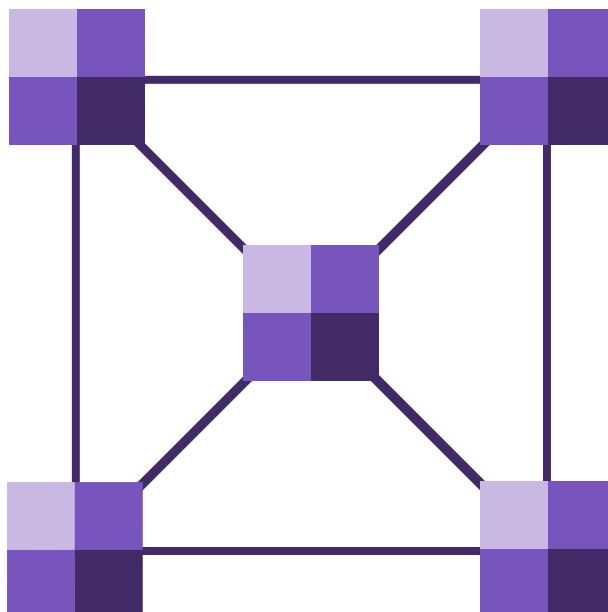
Agenda 2030

I näringslivet finns stor potential för nya lösningar på viktiga samhällsutmaningar, samtidigt som hållbarhet blir en allt viktigare affärsstrategisk fråga. Alla projekt ska arbeta för att bidra till mål 5 om jämställdhet eller mål 10 om minskad ojämlikhet. Utmaningar i programmet har på olika sätt koppling till samtliga 17 mål i Agenda 2030. De aktuella utlysningarna innehåller en beskrivning av hur projekt förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter.

Mål och förväntat resultat

Finansieringen ska stärka Västsveriges globala konkurrenskraft och skapa mer hållbara och konkurrenskraftiga små och medelstora företag. Därför söker vi projekt som:

- ▶ ökar små och medelstora företags förmåga att kommersialisera ny kunskap
- ▶ ökar innovationskapaciteten i små och medelstora företag
- ▶ ökar näringslivsdeltagandet inom forskning och innovation
- ▶ ökar kunskapen inom grön omställning, digitalisering och artificiell intelligens
- ▶ skapar hållbara strukturer för ökad användning av forskningsresultat
- ▶ sänker trösklarna för tekniköverföring och varaktig samverkan mellan universitet och högskolor, näringsliv, civilsamhälle och offentlig sektor. Förhoppningen är att offentlig sektor i större utsträckning ska fungera som test- och demonstrationsmiljö.

Vilka typer av aktiviteter kan vi finansiera?

För att nå målen behövs en blandning av olika projekt. Vi vill stärka företagens förmågor direkt men också indirekt, genom att stärka förmågorna hos de aktörer, organisationer och miljöer som på olika sätt stödjer näringslivet och den regionala utvecklingen.

Tillväxtverket använder begreppet ”resultatkedjor” för att beskriva olika typer av projekt, beroende på om projektet riktar sig direkt till företag eller indirekt. De utgår från var förändringen ska ske, se nedan. Efter dem följer exempel på aktiviteter som Regionalfonden kan finansiera.

I företag

- ▶ Innovationsprocesser och tekniköverföring från forskare till företag och entreprenörer.
- ▶ Förmedling av kunskap till och mellan företag genom exempelvis rådgivning, coaching och workshoppar.
- ▶ Samverkansplattformar och nätverk.

I företagsfrämjande och andra organisationer (ej företag)

- ▶ Uppbyggnad av nätverk, kluster, hubbar och innovations-, test- och demonstrationsmiljöer.
- ▶ Kapacitetsuppbyggnad för forskning och innovation kopplat till utvecklingen av små och medelstora företag.
- ▶ Hållbara stödstrukturer som möjliggör satsningar på innovativa och hållbara lösningar på samhällsutmaningar.
- ▶ Nya och befintliga samverkansmodeller och metoder för att ge näringslivet stöd, råd och kompetenshöjande insatser.

I forskningsmiljöer eller i fysisk infrastruktur

- ▶ Uppbyggnad av testbäddar och demonstrationsmiljöer eller infrastruktur.
- ▶ Materiella och immateriella investeringar.

Indikatorer

Tillväxtverket följer upp projekt på flera sätt, bland annat med indikatorer som ska mäta vad som händer i ert projekt. Det handlar om de aktiviteter ni genomför och resultaten av dem. Indikatorerna är knutna till resultatkedjorna ovan, och i handboken på vår hemsida finns mer information om vad varje indikator innebär. Indikatorerna kan även variera beroende på vilket specifikt mål i programmet ni söker stöd inom. Information om vilka indikatorer ert projekt ska mäta, kopplat till varje specifikt mål, finns i Operativa programmet för Regionalfonden Väst-sverige 2021–2027. I ansökan ska ni även ange vilka förändrade mål och beteenden ni vill se. De är också knutna till resultatkedjorna.

Specifikt mål 1.3

Stärka små och medelstora företags konkurrenskraft

Företagens konkurrenskraft och förmåga till omställning och förnyelse ska öka genom innovation, avancerad teknik, kompetensväxling och investeringar. Företag i Västsverige behöver dock stöd i att införa och nyttja digital teknologi och artificiell intelligens.

Företagen behöver öka sina förmågor för att ta sig an nya utmaningar samt skapa nya affärsmodeller inom digitalisering och grön omställning för att bli mer innovativa och konkurrenskraftiga. Här behövs kompetensutveckling och direkt stöd till framför allt små företag som inte har tillräckliga resurser. Vidare finns behov av att främja och stärka innovationsmiljöer där kluster och nätverk av företag med olika kompetenser, erfarenheter och storlek möts.

Västsverige behöver även arbeta för att motverka tillväxthämmande strukturer, där bristande jämlikhet får till följd att humankapitalet inte används på ett rättvist eller effektivt sätt. Näringslivet i regionens olika delar återspeglar en mängd olika resurser, i form av både strukturkapital och kompetenser. Det medför skillnader i utvecklingen och i förutsättningarna för framtida specialiseringar.

Agenda 2030

I näringslivet finns stor potential för nya lösningar på viktiga samhällsutmaningar, samtidigt som hållbarhet blir en allt viktigare affärsstrategisk fråga. Alla projekt ska arbeta för att bidra till mål 5 om jämställdhet eller mål 10 om minskad ojämlikhet. Utmaningar i programmet har på olika sätt koppling till samtliga 17 mål i Agenda 2030. De aktuella utlysningarna innehåller en beskrivning av hur projekt förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter.

Mål och förväntat resultat

Målet är att små och medelstora företag ska bli mer hållbara, innovativa och konkurrenskraftiga. Därför söker vi projekt som:

- ▶ ökar företagets förmåga att ta sig an nya utmaningar
- ▶ skapar nya hållbara affärsmodeller inom digitalisering och grön omställning
- ▶ bidrar till att företagen i Västsverige i större utsträckning använder digitalisering
- ▶ ökar företagets förmåga att bli internationellt konkurrenskraftiga genom export
- ▶ rustar företag för att arbeta med mer avancerad teknik och artificiell intelligens
- ▶ stärker det företagsfrämjande systemet.

Vilka typer av aktiviteter kan vi finansiera?

För att nå målen behövs en blandning av olika projekt. Vi vill stärka företagens förmågor direkt men också indirekt, genom att stärka förmågorna hos de aktörer, organisationer och miljöer som på olika sätt stödjer näringslivet och den regionala utvecklingen.

Tillväxtverket använder begreppet ”resultatkedjor” för att beskriva olika typer av projekt, beroende på om projektet riktar sig direkt till företag eller indirekt. De utgår från var förändringen ska ske, se nedan. Efter dem följer exempel på aktiviteter som Regionalfonden kan finansiera.

I enskilda företag

- ▶ Utveckla affärsmodeller kopplat till digitalisering och hållbar omställning.
- ▶ Ge stöd kopplat till internationalisering, export och investerings- och kunskapsfrämjande insatser.
- ▶ Erbjud utbildning och kunskapspridning.
- ▶ Erbjud rådgivning och coachning.
- ▶ Erbjud inspiration och erfarenhetsutbyten.

I företagsfrämjande och andra organisationer (ej företag)

- ▶ Främja nätverk och internationella kontaktytor.
- ▶ Bygga upp kapacitet och strukturer för att arbeta vidare med andra nationella och internationella finansieringskällor.
- ▶ Stärka samverkan regionalt, nationellt och internationellt.
- ▶ Ta fram metoder för affärsutveckling och omställning.

I forskningsmiljöer eller i fysisk infrastruktur

- ▶ Främja samarbeten för att bygga nya plattformar, och öka nyttjandet av befintliga, såsom test- och demomiljöer med koppling till både näringsliv och offentlig verksamhet.

Indikatorer

Tillväxtverket följer upp projekt på flera sätt, bland annat med indikatorer som ska mäta vad som händer i ert projekt. Det handlar om de aktiviteter ni genomför och resultaten av dem. Indikatorerna är knutna till resultatkedjorna ovan, och i handboken på vår hemsida finns mer information om vad varje indikator innebär. Indikatorerna kan även variera beroende på vilket specifikt mål i programmet ni söker stöd inom. Information om vilka indikatorer ert projekt ska mäta, kopplat till varje specifikt mål, finns i Operativa programmet för Regionalfonden Västsverige 2021–2027. I ansökan ska ni även ange vilka förändrade mål och beteenden ni vill se. De är också knutna till resultatkedjorna.

Specifikt mål 1.4

Utveckla färdigheter för smart specialisering

Tillgång till rätt kompetens är en central fråga för att utveckla regionens smarta specialiseringar, på både kort och lång sikt. Men kompetensbrist och kompetensglapp är stora tillväxthinder för företagen i Västsverige, och behovet av kompetensutveckling ökar i takt med arbetet för en hållbar omställning.

Västsverige har i vissa delar en ojämlig arbetsmarknad och vi behöver ta vara på mångfalden i arbetskraften för att få en positiv utveckling, exempelvis validera kunskap och kompetens för att utnyttja den fulla arbetskraftspotentialen. När det saknas arbetskraft kan det också behövas insatser för att öka den sociala delaktigheten och attrahera arbetskraft med rätt kompetens, både nationellt och internationellt.

Västsverige behöver genom programmet arbeta systematiskt med att utveckla färdigheter (utbildning och livslångt lärande) för de utpekade områdena inom smart specialisering, proaktivt hantera strukturomvandlingar och teknikskiften samt främja entreprenörskap. Områdena för smart specialisering listas ovan, under "regionala förutsättningar". Det behövs mer kunskap och kompetens eftersom exempelvis automatisering förändrar behovet och fördelningen av arbetsuppgifter.

Agenda 2030

I näringslivet finns stor potential för nya lösningar på viktiga samhällsutmaningar, samtidigt som hållbarhet blir en allt viktigare affärsstrategisk fråga. Alla projekt ska arbeta för att bidra till mål 5 om jämställdhet eller mål 10 om minskad ojämlikhet. Utmaningar i programmet har på olika sätt koppling till samtliga 17 mål i Agenda 2030. De aktuella utlysningarna innehåller en beskrivning av hur projekt förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter.

Mål och förväntat resultat

Målet med projekten är att små och medelstora företag ska bli mer hållbara, innovativa och konkurrenskraftiga, inom de prioriterade områdena för smart specialisering i Västsverige. Insatserna ska stärka näringslivets förmåga att systematiskt arbeta med att utveckla färdigheter, proaktivt hantera strukturomvandlingar och teknikskiften på arbetsmarknaden samt främja entreprenörskap. Därför söker vi projekt som:

- ▶ stärker små och medelstora företags arbete med strategisk kompetensförsörjning, utbildning och livslångt lärande
- ▶ skapar förutsättningar för små och medelstora företag att arbeta med strategisk kompetensförsörjning i syfte att snabbare anpassa sig till teknikskiften och samhällsförändringar
- ▶ ökar små och medelstora företags förmåga att ta tillvara mångfalden av arbetskraft som finns i Västsverige
- ▶ ökar kunskapen för att bättre kunna implementera och nyttja digitalisering, automatisering och artificiell intelligens
- ▶ främjar kunskap för att skapa fler utmaningsdrivna, cirkulära, resilienta och innovativa små och medelstora företag samt fler entreprenörer
- ▶ bygger och förstärker strukturer mellan universitet och högskola, yrkeshögskola, gymnasieskola, näringsliv och samhälle för kompetensutveckling, livslångt lärande, utbildning och entreprenöriellt lärande.

Målet angränsar till Europeiska socialfonden

Detta specifika mål har klara beröringspunkter med Europeiska socialfonden, som Svenska ESF-rådet förvaltar. Programmen skiljer sig dock åt genom att regionalfonden har perspektivet att företagets konkurrenskraft ska stärkas med koppling till smart specialisering, medan utgångspunkten i ESF+ är att stärka individernas kompetens och ställning på arbetsmarknaden.

Vilka typer av aktiviteter kan vi finansiera?

För att nå målen behövs en blandning av olika projekt. Vi vill stärka företagens förmågor direkt men också indirekt, genom att stärka förmågorna hos de aktörer, organisationer och miljöer som på olika sätt stödjer näringslivet och den regionala utvecklingen.

Tillväxtverket använder begreppet ”resultatkedjor” för att beskriva olika typer av projekt, beroende på om projektet riktar sig direkt till företag eller indirekt. De utgår från var förändringen ska ske, se nedan. Efter dem följer exempel på aktiviteter som Regionalfonden kan finansiera.

I företag

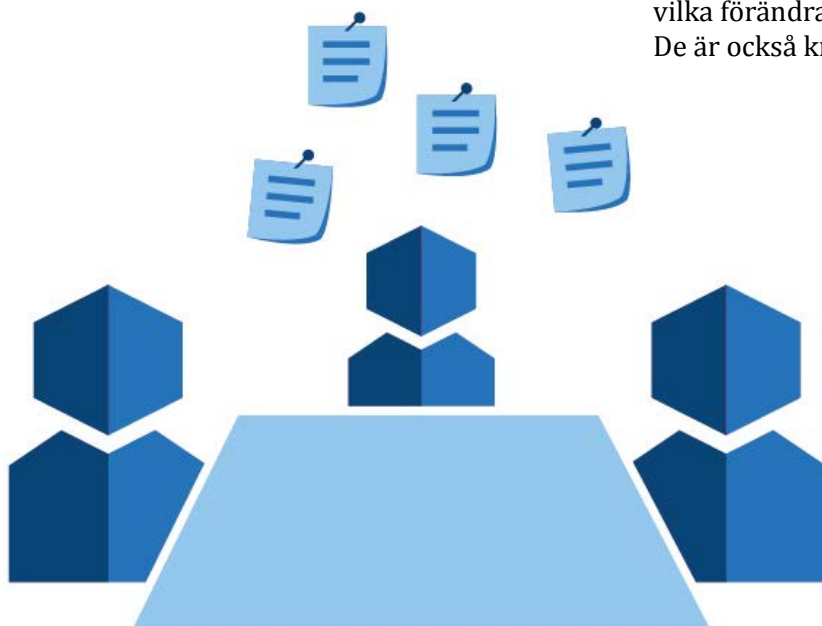
- ▶ Coaching, analyser och företagsrådgivning.
- ▶ Kompetenshöjande insatser, såsom utbildningar och workshoppar.
- ▶ Aktiviteter för ökat entreprenörskap.

I företagsfrämjande och andra organisationer (ej företag)

- ▶ Gemensam kunskapsbildning mellan universitet och högskolor, näringsliv och samhälle, kopplat till smart specialisering.
- ▶ Samverkan mellan olika utbildningsaktörer och näringslivet.
- ▶ Arbetsätt för att rekrytera talanger och attrahera kompetens och etableringar till regionen.
- ▶ Arbetsätt och strukturer för att validera kunskap och kompetens.
- ▶ Bättre förutsättningar för entreprenörer och för ett utökat entreprenöriellt lärande för alla.

Indikatorer

Tillväxtverket följer upp projekt på flera sätt, bland annat med indikatorer som ska mäta vad som händer i ert projekt. Det handlar om de aktiviteter ni genomför och resultaten av dem. Indikatorerna är knutna till resultatkedjorna ovan, och i handboken på vår hemsida finns mer information om vad varje indikator innebär. Indikatorerna kan även variera beroende på vilket specifikt mål i programmet ni söker stöd inom. Information om vilka indikatorer ert projekt ska mäta, kopplat till varje specifikt mål, finns i Operativa programmet för Regionalfonden Väst-sverige 2021–2027. I ansökan ska ni även ange vilka förändrade mål och beteenden ni vill se. De är också knutna till resultatkedjorna.

Specifikt mål 2.2

Främja förnybar energi

Sverige ska vara klimatneutralt 2045, och ett viktigt steg i den riktningen är att främja förnybar energi. För att klara Agenda 2030-målen behöver ökningen i elförbrukningen vara förnybar, vilket kräver nya innovativa satsningar.

Automatiseringen och elektrifieringen av industrin och transportsystemet driver utvecklingen framåt och ställer krav på ökad hållbar produktion av förnybar energi. Det krävs ett helhetstänk genom hela värdekedjan. Det är en gemensam utmaning att säkerställa det framtida systemets kapacitet att leverera el i rätt mängd och kvalitet, på rätt plats och tid.

Samhällets elbehov förväntas öka, parallellt med att utbyggnaden av elproduktion från förnybara källor gör tillgången mindre förutsägbar. Förväntade kapacitetsbrister i elförsörjningen ställer också krav på effektivare energianvändning, så att den förnybara energin ska räcka i ett fossilfritt samhälle.

Agenda 2030

I näringslivet finns stor potential för nya lösningar på viktiga samhällsutmaningar, samtidigt som hållbarhet blir en allt viktigare affärsstrategisk fråga. Alla projekt ska arbeta för att bidra till mål 5 om jämställdhet eller mål 10 om minskad ojämlikhet. Utmaningar i programmet har på olika sätt koppling till samtliga 17 mål i Agenda 2030. De aktuella utlysningarna innehåller en beskrivning av hur projekt förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter.

Mål och förväntat resultat

Målet är att främja användningen och produktionen av förnybar energi och bidra till en ökad andel förnybar energi i energimixen. Målet är också att öka energieffektiviseringen och skapa smarta energisystem, men kärnan i projektet ska vara förnybar energi. Därför söker vi projekt som:

- ▶ gör att fler små och medelstora företag utvecklar och investerar i lösningar för förnybar energi
- ▶ utvecklar lönsamma produkter med potential att bidra till ökad produktion och användning av förnybar energi
- ▶ bidrar till innovationer för smarta elsystem och innovativa lösningar för flexibel produktion, användning och lagring av förnybar energi
- ▶ skapar ett mer effektivt utnyttjande av energiöverskott eller ökad kapacitet för energilagring
- ▶ hanterar målkonflikter som kan uppstå vid ökad produktion och distribution av förnybar energi
- ▶ bidrar till att företag utvecklar lönsamma innovativa varor och tjänster med potential att minska energianvändningen, om kärnan i projektet är förnybar energi
- ▶ stimulerar teknikutvecklingen inom förnybara energikällor, exempelvis havsenergi, integrering av solceller i byggnader, produktion av fossilfri vätgas och olika hållbara energibärare från restströmmar.

Vilka typer av aktiviteter kan vi finansiera?

Samtliga projekt ska ha som mål att skapa förändrade beteenden och nya förmågor hos små och medelstora företag. Därmed är det möjligt att genomföra projekt inom två resultatkedjor.

Direkta insatser till företag

- ▶ Kunskapsöverföring och innovationsprocesser.
- ▶ Coachning och företagsanalyser.

Utveckling av stödstrukturer

- ▶ Stödstrukturer som ökar samverkan mellan företag, offentlig sektor, lärosäten och civilsamhälle i en grön omställning, inbegripet förnybar energi.
- ▶ Hållbara strukturer för att utveckla och demonstrera smarta, flexibla och skalbara sätt att kombinera olika förnybara energislag och effektivt utnyttja energiöverskott, exempelvis genom industriell symbios.

Indikatorer

Tillväxtverket följer upp projekt på flera sätt, bland annat med indikatorer som ska mäta vad som händer i ert projekt. Det handlar om de aktiviteter ni genomför och resultaten av dem. Indikatorerna är knutna till resultatkedjorna ovan, och i handboken på vår hemsida finns mer information om vad varje indikator innebär. Indikatorerna kan även variera beroende på vilket specifikt mål i programmet ni söker stöd inom. Information om vilka indikatorer ert projekt ska mäta, kopplat till varje specifikt mål, finns i Operativa programmet för Regionalfonden Väst-sverige 2021–2027. I ansökan ska ni även ange vilka förändrade mål och beteenden ni vill se. De är också knutna till resultatkedjorna.

Specifikt mål 2.6

Främja en cirkulär ekonomi

Sverige ska vara klimatneutralt 2045. Omställningen till en cirkulär ekonomi behöver gå snabbare för att nå det målet, liksom flera globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030. I dagens linjära ekonomi går stora ekonomiska värden i produkter och material förlorade på grund av ineffektiv resursanvändning. Dessutom har utvinning av råvaror stor negativ påverkan på klimat och miljö, liksom användning av vatten och fossila resurser samt de omfattande avfallsmängder som genereras.

Vi behöver kombinera ökad konkurrenskraft och utveckling genom nya cirkulära affärsmodeller med minimal påverkan på miljö och klimat.

Det behövs insatser för att driva på omställningsprocesserna eftersom företagen har låg kunskapsnivå och det är osäkert vilken den kommersiella potentialen är och vem som äger den.

Agenda 2030

I näringslivet finns stor potential för nya lösningar på viktiga samhällsutmaningar, samtidigt som hållbarhet blir en allt viktigare affärsstrategisk fråga. Alla projekt ska arbeta för att bidra till mål 5 om jämställdhet eller mål 10 om minskad ojämlikhet. Utmaningar i programmet har på olika sätt koppling till samtliga 17 mål i Agenda 2030. De aktuella utlysningarna innehåller en beskrivning av hur projekt förväntas bidra till globala mål, samt exempel på målkonflikter.

Mål och förväntat resultat

Målet är att minska klimatpåverkan och användningen av råmaterial, och samtidigt skapa lönsamhet, genom en systemomställning till cirkulära affärsmodeller i det västsvenska näringslivet. Västsverige behöver alltså främja övergången från en linjär till en cirkulär ekonomi, vilket kräver förändring av hela värdekedjor där innovativa, hållbara produktionssätt, återvinningstekniker och hållbara affärsmodeller utvecklas. Det krävs nya systemlösningar som säkrar en övergång till mer hållbara och förnybara material som återvinns och återanvänds i stor skala. Därför söker vi projekt som:

- ▶ gör att små och medelstora företag utvecklar, testar och investerar i innovativa och cirkulära tjänster och produkter
- ▶ utvecklar hållbara och cirkulära material för ökad resurseffektivitet och minskad resursanvändning
- ▶ utvecklar nya cirkulära affärsmodeller och värdekedjor som möjliggör hållbara sätt att använda material, exempelvis genom att utveckla nya tjänster eller återvinna och återanvända material
- ▶ ökar samverkan mellan näringsliv och forskningsaktörer, för att öka innovationskapaciteten och användningen av forskningsresultat
- ▶ ökar samverkan mellan små och medelstora företag och offentlig sektor, när det gäller verktyg inom upphandling och inköp
- ▶ underlättar för befolkningen att göra smarta val för att öka hållbarheten i samhället.

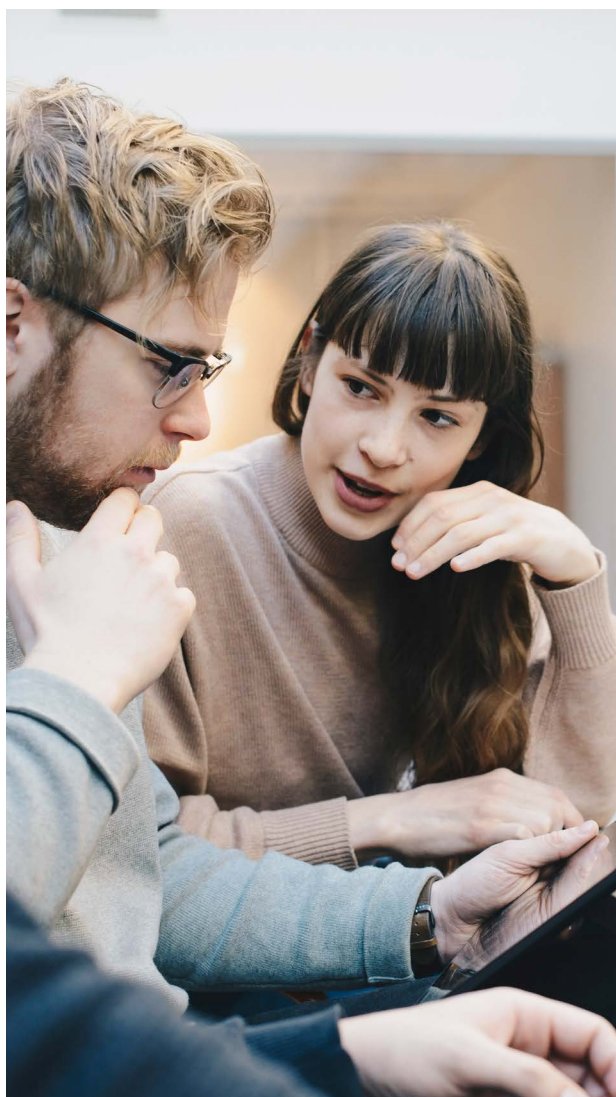

Vilka typer av aktiviteter kan vi finansiera?

Samtliga insatser ska ha som mål att förändra beteenden och skapa nya förmågor hos små och medelstora företag. Därmed är det möjligt att genomföra tre typer av insatser. Vi kallar dem resultatkedjor.

Direkta insatser till företag

- ▶ Systemlösningar för cirkulära affärsmodeller, designprocesser och produktutveckling.
- ▶ Forsknings- och innovationsprocesser.
- ▶ Tekniköverföring och samarbete mellan företag och forskningsaktörer.
- ▶ Aktiviteter för att utveckla och demonstrera innovativa tjänster.

Utveckling av stödstrukturer

- ▶ Insatser på systemnivå för att utveckla, påverka och demonstrera potentialen i cirkulära affärsmodeller.
- ▶ Uppbyggnad av nätverk, kluster och testmiljöer.
- ▶ Insatser för att främja nätverk och öka de internationella kontaktytorna.
- ▶ Uppbyggnad av kapacitet och strukturer för att arbeta vidare med andra nationella och internationella finansieringskällor.

Uppbyggnad av miljöer och infrastruktur

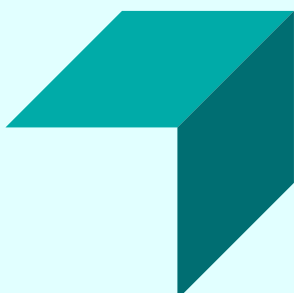
- ▶ Innovationsmiljöer och testbäddar för att utveckla och testa cirkulära lösningar inför kommersialisering.
- ▶ Infrastruktur som rör forskning och innovation.

Indikatorer

Tillväxtverket följer upp projekt på flera sätt, bland annat med indikatorer som ska mäta vad som händer i ert projekt. Det handlar om de aktiviteter ni genomför och resultaten av dem. Indikatorerna är knutna till resultatkedjorna ovan, och i handboken på vår hemsida finns mer information om vad varje indikator innebär. Indikatorerna kan även variera beroende på vilket specifikt mål i programmet ni söker stöd inom. Information om vilka indikatorer ert projekt ska mäta, kopplat till varje specifikt mål, finns i Operativa programmet för Regionalfonden Väst-sverige 2021–2027. I ansökan ska ni även ange vilka förändrade mål och beteenden ni vill se. De är också knutna till resultatkedjorna.

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Du kan ladda ned Tillväxtverkets publikationer på tillvaxtverket.se.

© Tillväxtverket

Stockholm, december 2023

Digital: ISBN 978-91-89730-57-1

Rapport 0470

Har du frågor om den här publikationen, kontakta:

Linnea Hagblom

Telefon, 08-681 66 26